

Nagyváradai Estilap

Főszerkesztő: MARTON MANÓ

Kiadóhivatal: Hegedűs Hirlapiroda
Szerkesztőség: Károly herceg (Szilágyi Dezső)-utca 6.

Felelős szerkesztő: KATONA BÉLA

Nem veszik fel az állampolgárok listájára azt, aki idegen utlevéllel jött

Nyilatkozik Vostinar főjegyző

Az állampolgárokat összeíró és ellenőrző bizottság még tegnap délelőtt is permanenciában volt. Lázas szorgalommal folyt a munka egész délelőtt és a hét szükséges idézéseket ugyiszóron teljesen elkészítették. Ez a körülmény lényegesen megkönnyítette a bizottság munkáját és

ma délelőtt több, mint 200 emberrel végeztek.

A bizottság most már nem utasít, hanem

a népesedési ügyosztály törzslapjai alapján idézte be a feleket.

Ma délelőtt meglátogatta az összeíró bizottságot dr. Bucico oriolan polgármester, akinek dr. Orbély Dezső aljegyző tett kiterítő jelentést az eddigi munkáról.

Miután most már az igazoltasok egyre gyorsabban haladnak láthatóan

a hét végére több ezer polgár összeírását befejezik.

Az összeírás során számos jelentkező fél akadt, akik kiderült, hogy idegen utlevéllel jött az országba és itt akar telepedni. Az Estilap munkatársa megkérdezte Vostinár János főjegyzőt: mi történik ezekkel az állampolgár-aspiránsokkal? A főjegyző a következőket mondotta:

— Akik idegen utlevéllel jöttek — akár benne vannak a szlovén nyilvántartásban, akár nem, a törvény idevonatkozó rendelkezése értelmében

nem vehetők föl az állampolgárok listájára.

Az összeírás során ennek ellenére becsusztott a kimutatásba, ahol az ellenőrzés során törölni kellett. Ezenkívül a vezetésen működő közigazgatási ügyosztály

minden optálóról nyilván tartást vezet.

Az állampolgárságát kiutasított elnyerni, annak idején tudott megjelenni a közjegyző előtt, ahol hat példányban jegyzőkönyvet vettek föl. A közjegyző ebből a hatból három példányt átadott a félnek, aki egyet megtartott magának, egyet bevitte a prefektusnak, egyet be-

vitte a polgármesteri hivatalnak. Ezenkívül egy-egy példányt a közjegyző hivatalos úton terjesztett be a prefektúrára és a polgármesteri hivatalhoz. Szó sem lehet tehát arról, hogy azok, akik egyszer már lemondtak a román állampolgárságról, — a listára kerüljenek.

A bizottság munkájának megkönnyítése céljából dr. Vostinár

főjegyző ma igen praktikus intézkedést léptetett életbe. Mivel a publikum nagy része többszöri felhívás ellenére még ma sem hozza magával az összeíráshoz szükséges okmányokat, Vostinár főjegyző úgy intézkedett, hogy a jövőben az illetők részére gépirásos lapot adnak át, amelyen a hiányzó aktát színes ceruzával jelölik meg.

Megalakult a váradi zsidóhitközségek jogvédő irodája

A nagyváradi ortodox és neológ zsidó hitközségek előliarósága tegnap megtartott együttes értekezletén kimondotta a jogvédő iroda azonnali felállítását. Ez a jogvédő iroda a zsidó felekezeti polgárok érdekeit kívánja vitás esetekben megvédeni az állampolgárságot ellenőrző bizottság előtt. A közös értekezleten dr. Konrád Béla és Nuszbaum Sámuel hitközségi elnökök vezet-

ték a tárgyalást. Elhatározták, hogy a zsidó jogvédő irodát az orthodox hitközség tanácstermében rendezik be, ahol naponként délután 5 és 7 óra közötti nyitva tartással fogadják a hívek részére. A jogvédő iroda tagjai: vá. Bárdos Imre, dr. Weimann Izso, dr. Groszmann Samu, dr. Feld Albert, dr. Gergely Dezső és dr. Brüll Sándor ügyvédek nevezték ki.

Megoldás előtt a jugoszláv kormányválság

Belgrádból jelentik: A király Trifkovics Markót, a volt kormány igazságügyi miniszterét bizta meg a koncentrációs munkakormány megalakításával. Az

ellenzék kedvezően fogadta a megbízás hírért. Trifkovics az ellenzéki bloktól azt kívánja, hogy szakítson a horvát parasztpárttal.

A magyar szocialisták nem minden emigránst fogadnak vissza a pártba

— Budapesti tudósítónk távirata —

A magyar politikai élet homlokterébe került az emigránsok hazatérésének kérdése. A politikai pártok körében nagy érdeklődéssel tárgyalják ezt a problémát. A lajvédők elítélik a kormány engedékenységet, a kormány pedig siet kijelenteni, hogy a kérdés abban a megvilágításban, ahogy a közvélemény elé került, nem fedi a valóságot. Egyes polgári és szélsőbal ujságok azzal vádolják a szociáldemokrata pártot, hogy a tárgyalások során eltért eredeti programjától és nem ragaszkodott az emigránsok teljes likvidálásához. E híresztelésekkel szemben a magyarországi szociáldemokrata párt vezetősége tegnap a következő hivatalos jelentést adta ki:

A kormány rendeletével annyiban nem vagyunk megelégedve,

mert mi a kormánytól az emigrá-

ció feltétel nélkül való likvidálását kértük, hogy mindenkinek a hazatérése váljék.

Ez azonban nem jelenti azt, hogy mindenkit amnesztiában részesítsenek, hanem mi is azon az állásponton vagyunk, hogy

mindazokat, akik bűncselekményeket követtek el, bíróság elé kell állítani.

A hazatérő emigránsok közül csakis a szociáldemokratákat kívánjuk belekapcsolni a pártéletbe, a többiek helyezkedjenek el ott, ahol tudnak. Tudomásunk szerint Garami Ernő egyelőre nem fog visszatérni Magyarországra. Buchinger Manó, Weltner Jakab és Kondor Bernát azonban rövidesen meg fognak érkezni Budapestre.

MAI ZÜRICH NYITÁS

NEWYORK	— — — —	563—
LONDON	— — — —	2462—
PÁRIS	— — — —	3410—
PRÁGA	— — — —	1650—
MILANO	— — — —	2510—
BUKAREST	— — — —	28375
BUDAPEST	— — — —	06250
BÉCS	— — — —	000792
BERLIN	— — — —	10 null 1.4

NAGYVÁRADI ARFOLYAMOK

MAGYAR KORONA	—	480
OSZTRÁK KORONA	—	356
CSEH KORONA	—	384
FRANCIA FRANK	—	1235
DOLLÁR	—	200—
SVÁJCI FRANK	—	570
FONT STERLING	—	875

Százöt öngyilkosság történt Pesten áprilisban

Legtöbbnek oka: szerelmi csalódás

— Budapesti tudósítónk távirata —

Az Ujság mai száma végtelestől elszomorító statisztikát közöl. A statisztikából kiderül, hogy

április eleje óta Budapesten 105 öngyilkosság történt.

Az öngyilkosok közül: ötvenketen méreggel, tizenhatan revolverrel, nyolcan érfelmetszéssel, heten emeletről való leugrással, hatan akasztással vetettek véget életüknek, míg egy a vonat elé ugrott.

Az öngyilkosok közt feltehetően sok az intelligenciához tartozó elem

köztük bankárok, orvosok, ügyvédek, földbirtokosok, urinők vannak. Az öngyilkosságok oka a következő:

Harminchat esetben szerelem, hat esetben családi perpatvar, kilenc esetben nyomor, három esetben tőzsdei veszteség. A legtöbb öngyilkosságok okát nem sikerült megállapítani.

Razzia a váradi zöldségpiacon

Miután a piaci árak, különösen a zöldségfélék minden különösebb indokolás nélkül nap-nap után emelkednek, az államrendőrség igen helyesen, razziaakat rendez a termelők között. A razzia nyomán már eddig is számos előállítás történt és az élelmiszerdrágítók ellen megtörténtek a legszigorúbb ellen-

Hírek

Rott és Steinhardt

A szombat esti fellépésük

Szombaton este mutatkozott be az Atlantic mozi színpadán Rott és Steinhardt társulata. Rendkívül nagy érdeklődés előzte meg a híres pesti művészek fellépését. Zsufolt ház fogadta őket s óriási nevetés kísérte minden számukat, de különösen Rott és Steinhardtnak sokoldalú megnyilatkozását. A társulatnak minden tagja kitűnő színész, de talán elsősorban Rottné — Türk Berta asszonyról kell megállapítani, hogy kabarészínpadon különösen díszített a Magister lupéjával is alig lehetne találni. Ő, Türk és mostoha fia a kis Rott, Pompadur karrikatúrájukkal felejthetetlen percekhez szereztek. Két színdarab került színre a magánjelöltek között. Az egyiket, amelynek *Villa Adolfa* a címe németül játszották, Rott és Steinhardt úgy játszottak, mintha mozilepedőre vetítették volna őket. A szöveg igazán mellékes, ahol Rott egy bő kabátot vesz magára, amely leír a térdéig és Steinhardt monoklis ficsur.

* Orvosi hír. Dr. Ciupa Lázár egyet. orvostudor, kórházi orvos, megkezdte speciális bőrgyógyászati és venerológiai rendeléseit Strada Vlahuta (Szentjános-utca) 11. szám alatt. Rendel 11—1 óráig és 5—7 óráig.

* A filharmoniai társaság népszerű hangversenye május 18-án. A filharmoniai társaság a május elsején tartott hangverseny teljes programjának megismétlése mellett a Dorian filmszínház nagytermében tartja vasárnap, a hó 18-án délelőtt 11 órakor népszerű hangversenyt. Jegyek Vidor Manó (Ferdinánd király-körút 2.) könyvkereskedésben elővételben s a pénztárnál délelőtt 9 órától kaphatók 30, 25, 20 leiert.

Naponla friss éleszlő kapható Blum lisztkereskedőnél

* ÉRTESÍTÉS. A Rott és Steinhardt művész-társulat ma, hétfői előadása rajtunk kívül álló és előre nem látott okokból elmarad. A folytatólagos előadásokról az igen tisztelt közönséget a sajtó útján fogjuk értesíteni. Az előjegyzett és már megváltott jegyek érvényesíttetni fognak. Tisztelettel az Atlantic igazgatósága.

Nap- és esőernyők legolcsóbban BLUM-nál a Körösparton.

* „Madeleine Ferat” — Dorian filmszínház. Ma, hétfőn kerül bemutatásra Zola Emilnek kiváló regénye után megfilmesített „Madeleine Ferat” című tragédiája 5 felvonásban. A címszerepet a bájos és kiváló játéka miatt ismert Francesca Bertini alakítja. Az erotika és a szerelem, mely Zola-nak ezen kiváló regényét jellemzi, méltó interpretálókra talál a szereplőkben. Az előadások kezdete 5, 7 és 9 órakor.

* BORTNI KALAP 200 lei, női kalapújdonságaink megérkeztek „RITA” szalon Strada Alexandri (Török-utca) 24.

Hétfő, Kedd, Szerda

Kacagj Bajazzo

nagy filmopera

5, 7 órakor az Apollóban
9 órakor az Atlanticban.Este 9 órakor az Apollóban
Hajsza az örökségért

Percy Moran gaztette. Kalandorfilm.

Főszerepben: Jack Mylong — Münz.

Hét adventista prédikátort letartóztatott a várad rendőrség

Az államrendőrség bizalmas uton arról értesült, hogy az adventisták a szülő oldalon titkos összejöveteleket tartanak. A rendőrség emberei szombaton délután meglepték az engedély nélkül gyűléseket rendező hivat-

ket és

hét prédikátort behozták a rendőrségre.

Az illetők ellen titkos agitáció címén indult meg az eljárás és valamennyiüket átkísérték a kolozsvári hadbírószáki fogházba.

Az ébredő magyarokat minden eszközzel távollattják a politizálástól

— Budapesti tudósítónk távirata —

Rakovszky belügyminiszter hosszabb kihallgatáson fogadta Terstyánszky Kálmánt, a főváros kormánybiztosát, aki a kihallgatás után érdekesen nyilatkozott tudósítónknak:

— Előterjesztéseim során — mondta Terstyánszky — jelentést tettem a belügyminiszter urnak az ébredők tervezett népgyűléseiről is. A belügyminiszter ur erre kijelentette, hogy ezeknek a népgyűléseknek még a rendőri engedélyezése sincs elintézve, a maga részéről tehát egyelőre még nincs abban a helyzetben, hogy döntsön ebben a kérdésben. Annyi kétségtelen, hogy az Ébredő Magyarok Egye-

sületének alapszabályaiból származva van a politika, amennyiben tehát attól lehetne tartani, hogy az ébredő népgyűléseken politikával óhajtanak foglalkozni, erre semmiesetre sem fog lehetőséget adni. Nem ad erre lehetőséget sem most, sem pedig a jövőben, mert a legenergikusabban el van határozva arra, hogy az Ébredő Magyarok Egyesületét a politizálástól még akkor is távol tartsa, ha a célbiztosítása érdekében a legmesszebbmenő eszközöket is kellene igénybe vennie. Ami pedig engem illet, az én feladatomban is az, hogy a főváros ügyeibe politikát ne engedjek belekeverni.

DORIAN-FILMSZÍNHÁZ

Hétfő

Zola Emil

kiváló regénye

Kedd

MADELEINE FERAT

Izgalmas dráma 5 felvonásban.

Szerda

A főszerepben:

Francesca Bertini

* Az Éneklő film nem a Káth Körben, hanem az Apolló mozgószínházban és az Atlantic nyári moziban lesz bemutatva. 5 órakor az Apolló mozgószínházban, 9 órakor pedig az Atlantic nyári moziban hétfőn, kedden, szerdán. Helyárak: 10, 12, 15, 20, 30, 40 lei. Hétfő, kedd, szerda mindenkor 9 órakor az Apolló mozgószínházban Hajsza az örökség után című kalandorfilm.

* Legszebb női gyöngyszem kalapok 175 lei. Legfinomabb bőrre formák 300 lei. Átalakítások legszebben készítünk „Favori” kalapuzem. Arany János-utca.

* Kegyelet a Sas alatt.

Kalapokat

úri divalccikket,
lehérműveketaz üzlet
újjaalakítása
miattminden
elfogadható
árban
árusítokROTH M.
UTÓDA
Mária királyné-ler 3.

Nyílttér

Értesitem t. üzletfeleimet, hogy kereskedelmi ügynőkségi irodámat Török-utca Kálmán-ter 1. szám alól Strada Iosif Vulcan (v. Nagy Sándor-utca) 1. szám alá helyeztem át.

Tisztelettel
SCHREIER MOR

ELADÓ INGATLANOK.

Házak a város különböző utcáján 45.000-től 65, 90, 95, 100, 150, 200, 230, 250, 280, 300, 350, 1.000.000-ig. Szállók elfoglalható villával és házakkal 100.000-től 120, 130, 150, 200, 240, 350, 400, 1.500.000-ig. Szántók lakásokkal felszereléssel 12, 24, 40, 41 holdasak Földbirtokok. Több holdasak, kastélyok, kastélyok, nyakkal (több részben is.) kezdve, korcsmával. Korcsma adó (lakással, hozzá valókkal). Vidéken több ház korcsmákkal, mézárakkal, nagy kerttel, adó. Vidéken gőzfűdő. Tíz kaputár méh. Gyümölcsös. Ház jutányos áron nagy kerttel átvehető. Értekezni TOMANENAL, Nila gesztelen 3-tól 6-ig. Körösparton 21.

Szent Antal városában

0000

Pádua, 1924 május hó.

Nagyon szűk utcák és szé-
terek. Ez az első meglepetés
szakolaszország Romájában. Ez
nyüzsgő, hatalmas város bol-
gog gyümölcsözteti azt a sze-
resjét, hogy Szent Antal a
edősztje. Minden kirakatban,
minden utcasarkon vallásos em-
keket árulnak. Ha Szent Antal
csodatételeiért hálával tarto-
k a hívők világa, hát Pádua
ész gazdaságát, jólétét Szent
Antalnak köszönheti. Budapes-
kongreganisták, bécsi keresz-
ny-szocialisták és bánati sváb-
sszonyok vegyülnek a hadarva
iskuráló olaszok közé. Bámész-
odnak és irigylük azokat, akik
élhetik le földi napjaikat.

Szent Antal katedrális a leg-
támasabb templomok egyike
szakországban. Előtte nagy tér
kupolái büszkén emelkednek.
yurga páduai házak fölé. A tem-
lom előtt apró sátrakban kofák
s olesó ékszerárusok táboroz-
ak. Ötven centesimittől kétszáz
ráig mindenfajta áron kapható
Szent Antal köbe és ércebe,
apirra és fába örökített kép-
ása.

Benn a templomban a három-
záz éves oltárok közt, egyik ol-
hajó Szent Antal kápolnája.
nek oltára alatt nyugszanak a
zent földiporai. A kápolna a leg-
zadagabban díszített része az
mugy is pompázó katedrális-
ak. Márvány, arany és ezüst.
z oltár fölött Szűz Mária bronz
obra, márványba faragva balra
zent Ferenc, jobbra Szent An-
l. A hajó telve térdepelő kö-
röggökkel, fejük felett a világ
minden tájáról küldött hatalmas
rökgök. Valamennyi vert
anvóc. De mi a lemegek-
bb, az a sok haaadomány, a
it hívői juttattak a csodatevő
entnek. A hajó falait ezer-
ára díszítik himzések és
rönggyel, selyemmel készült
pek. Aranyozott keretek szo-
san egymás mellett fel tiz mé-
r magasra a plafonig. Az egész
int egy ragyogó tapéta. Vala-
ennyin három betű: PRG...
eregil Az oltár márványlépcsői
ött két kandelláber. Legalább
y emelet magas. Csodálatos öt-
smunka. Cirádán is adomá-
ok függnek. Selyemszalagok,
röngyház olvasók, tábornoki
uettek, kardbojtok és vagy
tszáz mankó. Kopott, öreg bo-
ok, valamennyin apró selyem
kor. Gyógyult betegek hálá-
nak megkapó jelei.

A magas oltár márványfalának
tetett kezekkel imádkoznak
pok és fátvolos asszonyok. A
nyörgés után az oltár oldalán
hatalmas fa-perselyekbe hull a
aluminium lira...

A bazilikában — az egyetlen
északolaszországi nagyobb
plomok közt — nincs egyet-
a villanylámpa sem. Szent An-
l. iránti kigyelethez itt csak
gyertyák égnek. Igaz, hogy száz-
ára. Némelyik derékvastag-
Ötven gyertyát olvastam
Donatello oltárképe körül.
szóznás látvány és feledhetet-

A serkestyében elkerített he-
lyen áll a kincses kamra. Vörös-
márvány építmény, fölötté fehér
karraraiból Szent Antal megdi-
csősülésének apoteozisa: ötméter
átmérőjű koszoru apró szárnyas
angyalokból. A vörös márvány-
ban hatalmas ezüst ajtók színes
ékkövekkel. A sekrestyés elmond

ja, hogy több száz millió lírát
érő kegyzsereket rejt magában a
szekrény, amelynek tartalmát
csak Szent Antal születésnapján
teszik közszemlére.

A templomból távozóban ci-
meres kis batárt találunk az ajtó
előtt. Az aransujtásos livrében
izzad a kocsis. Az aostai herceg
édesanyját hozta. Ott térdel bé-
na koldusok között Szent Antal
sirjánál.

Katona Béla.

Cáfolják a román nemzeti párt és parasztpárt fuziójának híré

Mihalache érdekes nyilatkozata a magyar kisebbségről

Bukaresti tudósítónk távirata

A politikai élet előterében
még mindig az a lehetőség áll,
hogy

a parasztpárt és a nem-
zeti párt a közel jövőben
fuzionálni fog egymással,

dacára, hogy erre nézve az utó-
bi időben pesszimiztikus kom-
binációk merültek fel. Miha-
lache, a parasztpárt vezére egy
ujságírónak adott interjújában

megcáfolja a nemzeti párt-
tal kötendő fuziót,

maid pártjának a kisebbsége-
fennálló programjáról a kö-
szöket mondotta:

— Mi demokratizmusra töreks-
zünk és egy ilyen államban

nincs szerepe a kisebbségi po-
litikának, mert hisz egyedül
gazdasági politika létezik. —
Egyébként a parasztpártnak
főcélja az, hogy minden pro-
duktív osztályt támogasson
nemzetiségre való tekintet nél-
kül. Azt hiszem, hogy az erdélyi
magyarságnak keserű csá-
lódásai lesznek, mert egy
arisztokrata csoporttól vezet-
teti magát, amely kezét fog
nyújtani a mi bankár-pluto-
kráciának, hogy közös érde-
keiket megvédjék. A dolgozó
osztályoknak pedig minden
fajszempont mellőzésével csak
az az egy céljuk lehet, hogy
mindkét fajbeli paratizmus el-
len dolgozzék.

A bécsi tőzsde fekete napja

Öngyilkosság, hirtelen halál, összeomlás

— Az Estilap eredeti távirata —

Ötvenegyedik évfordulóján a
bécsi tőzsde híres, szomorú
krachjának, — ismét olyan feke-
te nap volt a tőzsdén, amely sok
tekintetben hasonlít ahhoz a ré-
gi, rettenetes összeomláshoz.
Most is értékek sülyedtek, vesze-
tek el néhány pillanat alatt és az
összeomlás nemcsak gazdasági
áldozatokat, hanem emberélete-
ket is követelt.

A tőzsdén ugyanis csütörtö-
kön mindjárt nyitás után olyan
gyors zuhanás állott be, amely
példátlan.

Több kuliszpapír néhány
szempillantás alatt 20—30
ezer koronát veszített elő-
ző zárlati árfolyamából.

Mindenki csak eladni akart, ven-
ni senki. Ez természetesen még
jobban lenyomta az árfolyamo-
kat, melyek esése már-már ka-
tasztrófális jelleget öltött, úgy
hogy a nagybankok kénytelenek
voltak közbelépni és nagy erővel
fokozni intervenciói bevéssárlá-
saikat, ami a kurzusokat legalább
megrögzítette.

A Kola 45 ezer koronával,
Magyar Hitel 44 ezer ko-
ronával, a cseh papirok
egész sora 50—70 ezer ko-
ronával esett.

A dolgok ilyen szomorú alakulá-
sa jobbról-balról azt a kívánsá-
got keltette fel, hogy a bécsi
tőzsdét zárják be — mindaddig,
mig az izgalom lecsillapul és a
helyzet tisztázódik. A tőzsdeka-
mara azonban azon a nézetem
van, hogy a tőzsde bezárása na-
gyon rossz benyomást tenne a

külföldre és ezért a tőzsdét nyit-
va tartja, bizonyos azonban,
hogy a forgalmat ma, hétfőtől
korlátozza.

Az események hatása alatt az
összes bécsi bankok sürgős ta-
nácskozásr ültek össze. A tanács-
kozást Reich, az osztrák
Nemzeti Bank elnöke vezette. A
tárgyalások alatt egyhangulag ki-
fejezésre jutott az a meggyőző-
dés, hogy ha a tőzsdét a katasz-
trófától meg akarják menteni;
akkor a pénzügyi segélyakciót
feltétlenül szélesebb alapra kell
helyezni. A nagybankok anyagi
eszközei azonban már nem ele-
gendők erre a célra, mivel az ed-
digi mentőakció, a gyenge papi-

rok folytonos össze-
nem egyszer a saját pa-
kényszerű támogatása — me-
hetősen igénybe vette a nagy-
bankok tartalmát. Ezért a ta-
nácskozáson elhatározták, hogy
a Nemzeti Bank csatlakozik a
mentőakcióhoz és jelentős pénz-
összeget bocsát a további inter-
venciói bevéssárlások rendke-
zésére.

A bécsi piac eme legújabb
megrendülése

több tragikus haláleset
okozója volt.

Eisner Izidor, az ismert nagy-
bankár az éjjel a gázcsap szán-
dékos nyitvahagyásával öngyil-
kosságot követett el. Eisner a
Herbst és Strauss bankcég tulaj-
donosa és a híres Herzl Tőz-
sde ügyvéd sógora volt. Hátra-
hagyott levelében azt írja, hogy
az utóbbi időben lett depresszió
alatt állott, a megőrüléstől fél s
ezért lesz öngyilkos. Eisner óriási
veszteségeket szenvedett és a
börze összeomlása őt is magával
rántotta. Ugyancsak a tőzsde öl-
te meg az Ernst Grün cég fő-
nökét, Grün Edét is, akit — a
tőzsdén szenvedett óriási veszte-
ségei miatt — Milanóból való
hazatértekor szívszélhűdés ért a
robogó vonaton. Néhány pillá-
nat alatt meghalt. Nagy veszte-
ségei folytán válságba jutott az
évtizedek óta fennálló M. Gerst-
bauer & Cie cég is, amely a tőzs-
dei krach folytán különböző ipa-
ri vállalatokkal kötött szerződés-
nek tudott eleget tenni, úgy hogy
kénytelen volt kereskedelmi bi-
rósaági közvetítést kérni.

TÖMONDAT...

A tanító felszólítja a kis
Pistát, hogy mondjon egy egy-
szerű tömondatot.

— A kutya ugat — mondja
Pista.

— Helyes; na most te mondj
egyet, Lajoska!

— A macska nyávog.

— Nagyon jó. Most te mondj
egyet, Károly!

— A ló nyerit.

— Helyes.

Na Móricka,

most te mondj

egyet, de vala-

mi szépet!

Móricka gon-

dolkodik egy ki-

csit és így szól:

— A halott

kém hegedül.

Eldöntetlenül végződött

Arad és Nagyvárad csapatának válogatott mérkőzése

A tegnapi Arad—Nagyvárad városközi
mérkőzés nagy általánosságban kelle-
metlen csalódot keltett. És a mi a leg-
fájdalmasabb: éppen a várad csapat
játszott formáján alul, minden ambíció
és lelkesedés nélkül. Az aradi csapattól,
őszintén megvallva, még ennyit sem
vártunk, hiszen köztudomás szerint Arad
labdarugóportja nem rendelkezik Bar-
thákkal, Rónaykkal, Kinigálakkal és Strő-
ckökkel. Sajnos, a mi nagyevű játéko-
saink, egyik-másikat leszámítva, nevü-
kön kívül igazán vajmi keveset vittek
bele a küzdelembe. Ezt különben ekla-
tánsan igazolja az eldöntetlen eredmény,
amelyre a különben igen derék aradi
válogatottak még álmukban sem gon-
doltak. Mindenki a várad válogatott 3—
4 gólkülből győzelmét tippelte és
hogy ez nem sikerült, azért elsősorban
is a játékosokat terheli mulasztás. A ti-

zenegy emberből ketten-hárman dolgoz-
tak eddigi teljesítményeikhez méltóan, a
többiek oktalan idegeskedéssel még a
kevés jót — amit más produkált, — is
lerontották.

A várad tizenegy több mint egy fél-
órán keresztül, nem talált magára. Cé-
ltalanul ténfergettek a fiúk jobbra-balra a
pályán és geometriai pontossággal min-
dig a labda mellé rugtak. A második fél-
időben aztán kitört a vihar, amely szét-
verte a meccs szépszánu publikumát.
Villámlás, mennydörgés; ömlött, zuhogott
a zápor. Az elegáns toalettűk merő via-
lettek. Bőrig ázott emberek rohantak lé-
lekszakadva fedezés alá. A pályán meg-
egyre folyt a játék, azonban az szem-
mel kísért már lehetetlen volt. Végül
Nagy Lajos bírta a meccset a játé-
kosokon, akik csupán a játékot

káltak le a pályáról.

A mérközösen megjelent Hanzu generális helyőrség parancsnok Bárdossy Kornél ténylegesen volt kíséretében. Dr. Zigre Miklós szövetségi elnök üdvözölte a csapatokat, majd külön elismeréssel emlékezett meg Bartháról, Drescherről, Kínigiről és Rónayról, akik tegnap huszonötödik szerepeket a válogatott csapatban.

Már a meccs első perceiben feltűnő módon érezhetővé vált, hogy a váradi csapat gerince: a halásor nem szuperál kellően. Egyedül Raducziner dolgozik elfogadhatóan, de az aradi támadásokat egymaga nem képes feltartani. Számos veszélyes helyzet támad a váradi kapu előtt és a veszedelemről a jó szerencse, no meg Ströck Pista briliáns védése ment meg bennünket.

Ez a bizonytalanság egyre komolyabb mérveket ölt és már ugylátszik, hogy a váradi csapat csufos kudarcot szenved. Általános fellélegzés csak a 30-ik percben támad. A váradi csapat kerül frontba és könyörtelen ostrom alá veszi az aradi kaput. Rónay—Ströck—Krausz—Drescher egy negyedórán keresztül mocani sem hagyják az aradi védelmet, amely határtalan szerencsével mégis ellenáll. A pompás váradi főlény nem jut gólokban kifejezésre.

A második féldőben ismét Várad a többet támadó fél. Most már a halásor és a belső csatártrió is elfogadhatóan dolgozik. Közben azonban szitálni kezd az eső és az égháború sok szép akciót megakaszt. A váradi főlény egy kornerben jut kifejezésre. Krausz beadását Mágori kézzel üti le. A megített üzenegyet a zuhogó záporban Rónay a kapus kezébe rugta. Most már elemmentáris erővel tör ki a vihar. A játékosok, csuszognak, bukácsolnak a vizes, sáros pályán. Valóságos megváltást jelent a bíró sipolása, amely a meccs befejezését jelzi.

Pusztító viharok Magyarországon

Budapesti tudósítónk táviratozza: Magyarországon napok óta óriási vihar dühöng. Szombaton a délelőtti órákban az orkán Kecskeméten kidöntötte a telefont és táviróoszlopokat és a vonatokat óriási késéssel közlekednek.

A Budapest környékén pusztító vihar Kecskemét vidékén és Gödöllő körül házakat döntött össze. A jégeső óriási kárt tett a kertekben és gyümölcsösökben. Pilis és Monor környékén a vihar telefon és táviróoszlopokat döntött ki.

Izlett Onnek

a husvéti kiállításon a Kemény-féle konzerv-kóstoló?

A pompás

Máipástétom

Haschée

Gulyás és

frankfurti virsli

Kapható 1/3, 1/4, 1/2, 1 kgr. dobozokban minden jobb fűszer és csemegekereskedésben.

Képviseleti viszonteladók részére
Klein Odön

Oradea-Mare, Str. Petru Maior (Or-u.) 7

Legrégibb és legmegbízhatóbb
molykár elleni megóvó vállalat

Zboray Gyula és Tarsa

szűcs és szőrmeháza áthelyezve Str. Regele Ferdinand (volt Rákóczi-ut) 8. szám alá Stepper-cukrásszával szemben.

Elvállal téli ruhákat és szőrméket nyári gondozásra felelősség mellett. Ugyanott a következő évad divatja szerint készülő szőrmekabátok most igen előnyösen beszerezhetők. Párizsi és bécsi modellek után rendeléseket felvev.

Legújabb **Női kabátok**
már 550 leiert

Női ruhák és pongyolák
250 leitől

Gyermek ruhácskák 75 L-től

Model áruház

Str. Vlahuta (Szt. János-u.) 6

Női mellények,

bőrkalapok, női- és férfi
keztük, női harisnyák,
férfi zoknik

nagyválasztékban érkeztok az

Old England-ba

A Körösparti Áruház

órlási árutömegéről és olcsó árairól
csodákat beszélnek.

Éneklő film

MOTTO

Megtörtem a némaságot
Énekelek, muzsikálok
Minden hangon, minden szívnek,
Nincs párja a nótás filmnek.

Hétfő, Kedden és Szerdán

a XX. század csodája az

Éneklő film.

„KACAGJ BAJAZZO”

filmopera 5 felvonásban

a budapesti operaház tagjainak személyes
felléptével.

Színház

HETI MŰSOR:

Hétfő délután: Limonádé ezredes, mérsékelt helyárrakkal, kezdete fél 6 órakor.
Hétfő este: Román előadás, kezdete 9 órakor.

Kedd este: Román előadás, kezdete 9 órakor.

Szerda: Vörös malom, újdonság 8-szori bérleten kívül.

Csütörtök: Boszorkányvár, operett, repiz A) bérlet 112. sz.

Péntek: Boszorkányvár, operett repiz B) bérlet 113. sz.

Szombat délután: Aranymadár, mérsékelt helyárrakkal.

Szombat este: Rózsáány, újdonság 5-ször, bérleten kívül.

Vasárnap délután: Hamburgi menyasszony, mérsékelt helyárrakkal.

Vasárnap este: Boszorkányvár, bérleten kívül.

A SZÍNHÁZI IRODA HIREL

— Limonádé ezredes. Hétfő délután fél 6 órai kezdettel, majd után este román előadás van. Limonádé ezredes kerül színre mérsékelt helyárrakkal az operett együttes kiválóival. Erre az előadásra már most meglehet váltani a jegyeket.

— Rózsáány. Az ötödik előadása lesz e nagyon mulatságos és vig zenéjű operettnek szombaton este, melyben a szerepeket ezuttal is Kovács Kati, Zilahy, Pogány, Körösi, Fratta, Misoga, Madas, Galambos, Pattantyus, Béhr, Nagy, Braun Anci, Vigh, Sor, és Berényi játsszák. E nagyszerű táncos operett melyet Szatmáry karnagy vezényel szombaton este bérleten kívül kerül színre.

— Boszorkányvár fél 9 órai kezdettel. Csütörtök estétől kezdve, amikor a legszébb zenéjű operettek egyike, a Boszorkányvár kerül színre, az előadások már fél 9 órakor kezdődnek. Boszorkányvár e nagyszerű klasszikus operette csütörtökön, pénteken bérleten és vasárnap este bérleten kívül kerül színre. Minden alkalommal az operett operett együttes kiváló játszó és látványos, táncos operette főszerepeit. Tanácsos lesz a Boszorkányvár előadásán elővételben megvásárolni a jegyeket, mert már eddig is igen nagy, érdeklődő nyilvánul meg a repiz iránt.

— Délutáni előadások. Szombaton délután gyermekeknek és felnőtteknek legkedvesebb szórakozást nyújtja az Aranymadár operette, mely fél 4 órai kezdettel mérsékelt helyárrakkal kerül színre az operett együttes kiváló játszó. Vasárnap délután a gyönyörű szövegű és nagyszerű zenéjű táncos operette lesz a színház műsorán és ez a Hamburgi menyasszony, melynek főszerepeit Zilahy, Kovács Kati, Pogány, Benes, Borovszky, Misoga, Pattantyus, Vigh, Galambos és Madas játsszák.

— A Vörös malom. Holnapután, szerdán este 8-adszor kerül színre. Molnár diadalmas színműve, a Vörös malom, melynek eddigi összes előadásait szoros gásig megtelt nézőtér mellett adták. A Vörös malom szerdai előadására már eddig is elővételben igen sok jegyet váltott el. E nagyszerű színművet sorozatos előadásai csak ezután követhetik, mert a nagyszerű művet egy a közéleti román előadások, mint Jókai Mici budapesti vendégjátéka miatt nem lehetett egy másuttan annyiszor kitenni. Az előadás nyílt a közönség kezére, melynek a következő előadások is nagy érdeklődést váltanak ki.

Mi várható a francia választásoktól

Elethalál harc a nacionalista block és a baloldali pártok között

— Az Estilap eredeti távirata —

Tegnap folytak le Franciaországban a választások. Eredményt e pillanatig természetesen nem lehet tudni, de bizonyos, hogy a német választási eredmények jelentékenyen befolyásolják a francia választásokat. Franciaországban minden valószínűség mellett a szélsőséges pártok bukása várható, ami még mindig nem dönti el, hogy Poincaré marad-e továbbra is uralmon, vagy sem.

A frank-probléma.

A választások eredményei be fognak hatolni az egyéni életekbe is, mert a vita középpontjában kétségtelenül a frank áll — és a drágaság! Mindenki azt támogatná, aki le tudja törni a kétségkívüli drágaságot. De ezt minden párt igéri...

A frank esésekor Franciaországban minden megdrágult. Kezdve a vasutól egészen a kenyérig. A szabottáru vendéglők 3 frank 30 centimesről 4 és 5 frankra emelték az ebédek és vacsorák árát. A frank azóta emelkedett (27-es dollár-kurzusról 14.20-ig!), de az árak megmaradtak a magas nivón.

Mit akarnak a pártok?

Lényegében két párt küzd egymás ellen! Az egyik a Bloc National. A másik a Cartel des Gauches.

A Bloc National Poincarét jelenti. Ugynevezett középpárti, amelyben egyesültek a középen és jobboldalon álló republikánusok, a nacionalisták, szóval mindazok, akik továbbra is folytatni akarják Franciaország intranzigens külpolitikáját. Ezért főpillérük a „Versaillesi béke”, Clémenceau ideái. Politikai tökéjük a Ruhr akció sikere, a frankcsata megnyerése, az árak leszorítása (?) és a szabadság teljes tiszteletbentartása. A Cartel des Gauches a legnagyobb ellenzéki alakulás. Komoly ellenfelek. Céljuk nemcsak hatalmi törekvés, nemcsak Poincaré megbuktatása, hanem ennél több: a mai politika gyökeres átforgatása.

A két vezér: Edouard Herriot, Lyon képviselője és Paul Painlevé, Páris küldötte. Mögöttük állanak az összes baloldali pártok: a köztársasági szocialisták, a radikálisok, az egyesült szocialista pártok, sőt még a keresztényszocialisták is.

Céljaik: a Ruhr-kérdés likvidálása. Németországgal való tárgyalások megkezdése, a frank megszilárdítása és hatásosabb védelme, az adózások megreformálása, nevezetesen az adózás alól eddig túlságosan mentesített föld erősebb megterhelése és ezzel szemben könnyítés az ipari vállalatokon, a polgárság és munkásság megvédelme a nagyipar kizsákmányolása ellen és mindenekelőtt a drágaság letörése.

Szerintük a kormány egyedül felelős a német jóvátétel teljes csődjéért, felelős a frank eséséért, a külföldi kölcsönért, a drágaságért és nyíltan Poincaré szemébe, hogy a frank

ma sokkal kevesebbet ér, mint a kurzusokban elért nivó.

Nyíltan hirdetik, hogy a frank a választások lezajlása után tekintet nélkül az eredményekre, jelentősen esni fog és az árak újból emelkedni fognak.

Poincaré politikájában és személyében pedig a béke cinikus megcsufolását látják! Harsány hangon hirdetik, hogy

Poincaré ezzel a szisztemával megöli a valószínű béke lehetőségét is, sőt nemcsak hogy a békét öli meg, de előkészíti egy eljövendő új világháborút!

Itt világnézetek küzdenek egymással!

A legfontosabb még a két szélsőség: az Action Française és a kommunista párt. Az előbbi feje Léon Daudet: ele-

gáns, okos és vakmerő! Még a fia halálából is politikai tőkét kovácsolt magának. Royalista, ultranacionalista és klerikális. Követelik a szélsőséges bosszúpolitikát, a megtorlást, a szabadságjogok megnyirbálását, a teljes kibékülést Rómával és zászlójukban mégis a béke jelszava diszlik. Királypártiak királyjelölt nélkül.

A kommunista párt, melynek lapja a Humanité, követeli, hogy az Oroszországgal való együttműködést, kommunizálást, az olcsóságot stb.

Vannak még anarchisták is, de kevesen.

A Bloc National és a Cartel des Gauches között fog eldőlni, hogy merre hajlik Franciaország politikája, illetőleg az 584 kamarai mandátum sorsán túl az európai kérdés.

T. Á.

Váradon tartják kongresszusukat az erdélyi szeszkereskedők

Az erdélyi szesznagykereskedők május hó 18-án, vasárnap délelőtt Nagyváradon a Kereskedelmi Csarnok helyiségében országos kongresszust tartanak. Az országos gyűlés napirendjén a szeszadó törvényjavaslat tárgyalása fog szerepelni. A kongresszusra az ország minden részéből jelentették be részvételük

ket. Különös fontosságot kölcsönöz ennek a kongresszusnak az a körülmény, hogy az új szeszadó törvény tervezetének ismeretűi éppen azok lesznek, akik a kormány felhívására annak idején több memorandumban ismertették az erdélyi szeszipar helyzetét és kívánságait az adórendszerről szemben.

A Katholikus Népszövetség váradai csoportjának gyűlése

Közel másfél esztendeje működik Nagyváradon a Katholikus Népszövetség csoportja, amely programjával tűzte ki, hogy a katolikus híveket a hitéletre szoktatja és a katolikus társadalmat úgy kapcsolja be a modern életbe, hogy hitén csorbulás ne essék. A népszövetségi csoport csendben, minden feltűnés és hangos szereplés nélkül végezte a rá rótt nagyszerű feladatát. Közben megalakult az országos szervezet, az erdélyi Katholikus Népszövetség és magába tömörítette a meglevő helyi szervezeteket, köztük a nagyváradit is. Ez tette szükségessé, hogy a nagyváradai csoport az előírt feltételeknek megfelelően rendes közgyűlésen nyilvánította az országos szervezethez való tartozandóságát.

Vasárnap délelőtt tartotta a Katholikus Kör nagytermében rendes évi közgyűlést a Katholikus Népszövetség nagyváradai tagozata. A közgyűlésen dr. Stocker József elnökölt, aki megnyitó beszédében rámutatott az országos szervezet megalakulása folytán előállott helyzetre. Kifejtette, hogy a mostani közgyűlésnek két feladata van:

az egyik: magáévá tenni az országos alapszabályokat, a másik megválasztani az alapszabályok szellemében az új tisztviselőket.

Dr Popity János ismerteti az

új alapszabályokat. Hangsúlyozza, hogy Váradon mintegy 15,000 katolikus lélek van, akiknek be kell lépniük a Népszövetségbe. Előadásra ajánlja a szabályzatot, mert ma még oly kicsiny a váradai szervezet, hogy módosításokat azon nem tehet.

— Majd ha kiépítjük szervezetünket — ugymond — akkor a tapasztalatok megmutatják, hogy miképpen kell módosítani az alapszabályokat. Ma a legfontosabb az, hogy Nagyvárad minden katolikusa tagja legyen a Népszövetségnek. Azokat az ideális célokat, amelyeket magunk elé tűztünk csak úgy tudjuk elérni, ha mindannyian tagjai vagyunk a szervezetnek. Programunk ez:

meg kell tisztítani a katolikus lelket a mai modern kor minden káros, divatos produktumától és meg kell teremteni a katolikus hitéletet és társadalmat.

Ezután a propaganda eszközeit ismerteti.

A közgyűlés az előterjesztett szabályzatot elfogadja, majd dr. Popity javaslatára dr. Stocker Józsefet újból elnökké választják.

Dr. Stocker József megköszöni a bizalmat, majd előterjeszti az új vezetőség listáját, amit a közgyűlés közelkiáltással elfogad.

Az új vezetőség névsora a következő: Tiszteletbeli elnök:

dr. Karácsonyi János, elnök: dr. Stocker József, ügyvezető alelnökök: dr. Popity János és Tátray Sándor, titkár: Szabados Pál, pénztáros: Zöldi Bertalan, számvétség: Vitkos Vilmos, Fábian József, Tuka János.

Az alapszabályok értelmében megválasztották a csoportvezetőket is. Dr. Stocker József munkára buzdító szavai után a közgyűlés véget ért.

Ramminger István jubileuma

Lélekemelő ünnepély keretében emlékezett meg tegnap délután Nagyvárad iparostársadalma arról, hogy Ramminger István, a borbélyszakosztály elnöke 25 esztendeje folytatja mesterségét és 15 esztendővel ezelőtt ő alapította meg a ma virágzó szakosztályt. A kereskedelmi kamarát, ahol a jubileumi ünnepély lefolyt, zsúfolásig megtöltötték Ramminger iparostársai, barátai és tisztelői. Ott volt mindvégig Catana rendőrprefektus és a közigazgatási hatóságok képviselőiben Soós István dr. városi aljegyző. Virágcsokrokban, koszorúkban sem volt hiány.

Messing Sándor borbélyszakosztályi elnök román beszéddel nyitotta meg a diszülést, majd magyarul hangsúlyozta a kettős jubileum jelentőségét. Felolvassa a tizenöt éves borbélyszakosztály történetét. Ennek az életrevaló intézménynek alapítása Ramminger István nevéhez fűződik.

Ezután küldöttség ment Ramminger Istvánért, aki a jelenlevők szünni nem akaró tapsa közben vonul be a terembe. Most Soós István dr. áll szólásra és a város üdvözlését tolmácsolja. Oláh Béla dr. a kereskedelmi kamara nevében mond üdvözlő szónoklatot. Ramminger István — ugymond — fogalom-má tette az ipart; a munka tisztességével mutatta meg, hogy ez a város paradicsomkert mindazok részére, akik dolgozni tudnak.

Mónus Sándor az ipartestületi előjáróság, Mut Gyula a román iparosok és az ipariskola nevében köszönti a jubilánst.

Parlagi Lajos színikazgató azt mondja, hogy az utódállamokban minden művész tudja, milyen önzetlen áldozatot hozott Ramminger István a magyar színezetért.

Mikló Béla a volt tanítványok, Günther Oszkár a borbélymunkások, Fényes Antalné a nőudrász alkalmazottak nevében mondottak pár köszöntő szót. Kifejezték azután gratulációjukat a különböző iparágak képviselői is: a husiparosok nevében Robitsek Béla, a cipőfelsőrészkesztők nevében Szabó Sándor, a cipészszakosztály nevében Kőszegi Róbert, a csizmadia szakosztály nevében Tót Zsigmond, a női szabók nevében Weisz Sámuel, az órák részéről Szilágyi Géza, a festőiparosok képviselőiben Benedek Ferenc és a kovács- és kerékgyártó iparosok nevében Szabó Ferenc.

Peka Károly (Marosvásárhely) a borbélyok országos szövetségének üdvözlését hozta.

Fodor András és Hegedűs Gyula (Kolozsvár), Székely Ferenc és Balog Dezső (Szatmár), Katona Mihály (Nagyszalonta) szintén jókívánságokat adtak át.

Palotai Antal pedig a váradi kereskedők szimpátiáját tolmácsolta.

Amikor az üdvözlő beszédeknek vége volt, Ramminger István állt fel és egyszerű őszinte szavakkal köszönetet mondott az ünnepeltetésért. Visszapillantást vet munkás életének kezdetére. Amikor 25 esztendővel ezelőtt itten letelepedett, nehéz feladatokat rótt rá egyéni léte és a társadalom, de ő igyekezett minden feladatát hiven teljesíteni. 35 esztendővel ezelőtt — kis borbélyinas volt akkor — a temesvári erdőben megfogadta, hogy lankadatlanul fog dolgozni. Azt hiszi, ezt a fogadalmát be is váltotta.

Végeztül Menning szakosztályi elnök felolvasta az Erdély minden városából érkezett üdvözlő leveleket és téviratokat és ezzel az őszinte bensőséges jubileumi ünnepély véget ért. Este banket volt a Palace-étteremben, ahol számos pohárköszöntő hangzott el.

Szőrme, ruha, szőnyeg
Str. Ciorogariu (v. Uri-u.) 4.
Leichner József
szücs mester

Tűz, cetörés ellen biztosítva teljes értékben.

Saját érdekében mindenki irassa a jegyre a beadott tárgyak értékét.

Üzletfelosztás miall

Női ingek
Férfi alsónadrágok
Férfi hálóingek
Férfi zoknik
Gallérok, nyakkendők
stb., valamint
Férfi opál és batisztgar-
niturák
Ingek, nadrágok, háló-
ingek
Ingnadrágok, combiné-
geok
Harisnyák, zsebkendők
Vásznak, zefirek
Csipkék és himzések
stb. stb.

minden elfogadható ár-
ban kiárusíttatnak

Schlesinger
Dezső
áruházában

Hercules fehérneműgyár
lerakatánál
Sas-passage.

A primadonna kálváriája

Ejszakai csavargás miatt előállították a kolozsváriak
volt szubrettjét

(Budapesti tudósítónktól.)

Néhány nappal ezelőtt, a zuhogó esőben, éjszakának idején egy hetvenesztendős öregasszonyt és egy sápadt fiatal nőt látott meg a rendőr. Cél nélkül rőt-ták a csatakos utcát és néhány perce valamelyik kapu aljában húzódtak meg. A rendőr megszólította őket.

— Mit csavarognak maguk. Mi keresni valójuk van éjszaka az utcán?

A fiatal nő ijedten válaszolt:

— Kérem, mi nem csavargunk. Színésznő vagyok és az anyámmal együtt lakás nélkül állunk.

A rendőr mindkettőjüket előállította a kapitányságra. Az ügyeletes rendőrszű-
visező igazoltatta őket. A fiatal nő neve Ernyei Aurélla. Színésznő, a forradalmakig a vidék leghíresebb szubrett-primadonnája s mint ilyen a Kolozsvári Színház ünnepelt művésznője volt.

Ernyei Auréllát Erdélyben érték a forradalmak. Teljesen kirabolták. Semmije sem maradt, csak a testén viselt ruhája. Szerződést most már nem tudott kapni. Ruhátára nem volt, már pedig nélkül valaminek való szintársulat nem vehette hasznát. Egy faluzó kis színésztrupphoz szegődött, ott tengette az életét és a nyomoruságos kis gázsijából tartotta az édesanyját is. Lassanként valami szegényes ruhátarat is szerzett magának és amikor már reménykedni kezdett, hogy rendbejön, — újra kirabolták.

Megint Budapestre jött és régi ismerősei, kollégái besegítették az egyik színházba — karénekesnőnek. És itt szép csendben az egyik primadonna, aki még vidékről ismerte, gyűjtést indított a javára. Tudomást szerzett azonban a gyűjtésről az illető színház igazgatósága és módfelett felháborodott. Magához hivat-

ta Ernyei Auréllát, durván lehordta és kijelentette, hogy kirugatja a színházból.

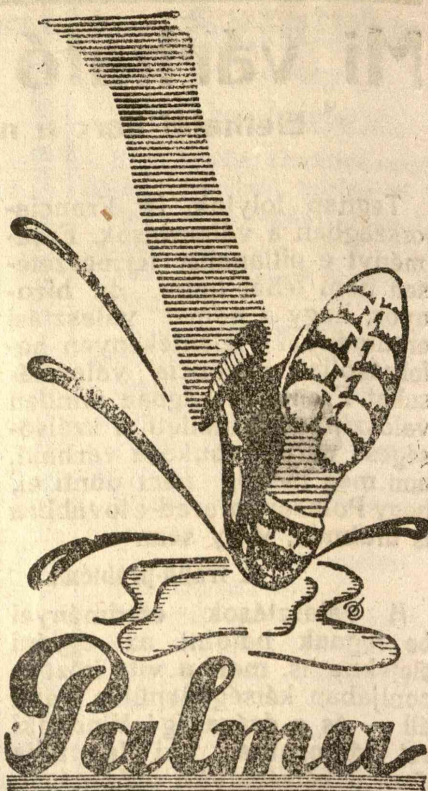
A szerencsétlen színésznő anyjával együtt újra az utcára került. Lakásuk nem volt, a Berlin-szálló egyik kis szobájában húzódtak meg. Végre is, — amikor már napok óta nem tudták a szobájuk bérét kifizetni, a szálló igazgatósága lefoglalta kis ökömjüket és kitétte őket. Ez áprilisban történt. Azóta éjjel-nappal az utcán voltak. A hetvenéves matróna és primadonna leánya egy szál vékony ruhában, zuhogó hideg esőben, nyirkos áprilisi éjszakákon csatangoltak éhesen, lerongyolódva az utcákon.

Végül kétségbeesésében Ernyei Aurélla felment egyik ünnepelt és igen jó anyagi viszonyok között élő primadonna lakására. Arra kérte, segítsen rajta, egy inget, harisnyát, valami kis ócska ruhafélét adjon. Mert ekkor már teljesen lerongyolódott. Az éjszakai csatangolástól csupa seb volt a lába s a harisnyájának csak a szára volt meg.

A művésznő meghatottan mondta:

— Borzasztóan sajnálalak drágám. Nagyon szeretnék segíteni rajtad. De látod, nem tudok. Én a holmimból muzeumot csinállok. Minden inget, minden cipőt elteszek. Egy cédulával, hogy mikor, melyik darabban viseltem. Beláthatod édesem, hogy nem segíthetek...

Ernyei Aurélla belátta és anyjával együtt elszánta magát az öngyilkosságra. A Dunába akart ugrani. Ebben a pillanatban hozta össze a sort Bodonyi Béla színházigazgatóval, Bodonyi elvitte őket Lukács-fürdői szállodai lakásába a két kiéhezett nőt, — ekkor már három nap óta nem ettek, — megebédeltette és elküldte őket a társulatához, ahol a karban énekel majd Ernyei Aurélla.

**kaucsuk-talpvédő
és kaucsuk-sarok**
megvéd nedvességtől és meghűléstől

Modern
arany, ezüst és briliáns

ékszerek

és eredeti svájci órák nagy
választékban, olcsó árban

KLEIN ékszeráruházában

Str. Avram Iancu (volt Kossuth L.-u.)

4. szám

Kérem a kirakati árakat
figyelemmel kísérni!

Salon Chic

Sas-passage

Női kalapok

Mindenféle kalapke-
lékek nagy áruháza.

Nagyban és kicsinyben

Nyomtatványok
Üzleti könyvek
Irodai berendezések

Mégay és László
papírkereskedésében
Str. A. Iancu (Kossuth-u.) 2.
Interurban telefon 623.

Megérkeztek:

finom kartonok
és mosódelinek
minden színben

39 Lei
méterenként.

S

zövetek, selymek, vásznak, siffonok, bélésárak,
szőnyegek, linoleumok a legolcsóbb árban.

MISSIR FIL & COMP
cégnél szerezhetők be.

Vihar

A tegnapi bemutató

Tulajdonképpen nem is premier volt az tegnap. Csak új szereposztással került színpadra. A Bémer-térről kintünően lehetett élvezni akármelyik kávéház ablakából. Az előadás simán, gördülékenyen indult, eleinte lágy susogással, amelynek forró, nyári jellegét hűvösen kontraktarizozta egy messziről jövő fagyos gondolat. Egy sem volt a darabban új. Aztán, — hisz a mesét mindenki ismeri: A féltékeny férj tudta pontosan a randevu idejét és helyét, sőt azt is tudta, hogy ki az a nyomorult csirkefogó, akinek pont az ő felesége kell... De itt álljunk meg egy szóra. Most jön a kritika. A darab lélektani boncolása. Kérdjük: miért nyomorult és csirkefogó az a pasas, akinek tetszik a más felesége? Bocsánat, ne tessék félremagyarázni ezt a kérdést. Tisztelet minden régebbi felfogásnak. A darab szerintünk megbukott. A közönség lássa be, hogy ma már a férj dühe nem szór villámokat s hangja nem dörög, ha rajtakapja hű nejét. Nem veri el a termés elejét. Igen, a gazdák érdekében is kénytelenek vagyunk rámutatni, hogy a darab már divatjamult s színrehozni, kész anakronizmus.

Szóval, az asszony, a hűtlen, a csalfa a Sport-téren enyelgett lovagjával, a fess valutasíberrel. A detektív mindezt jól tudta s hogy ne sejtsek a szándékát, fekete pápaszemet tett a szemére és így sietett a férjhez a jelentéssel. Ebből keletkezett a tegnapi zivatar. Természetesen ártatlanok is megáztak.

Ami a Vihar rendezését illeti, az égi főrendező igazán kitett magáért. Tökéletes illúziót tudott kelteni a rendelkezésre álló technikai eszközökkel. A vilámlam — fényhatásokkal rémületet tudott kelteni és amellet olyajn zugást, nyirkogást, bugást, fájdalmas harsogást inonált gépeivel, hogy egyes dobhártyák átadták magukat a nagy élvezetek után jövő süket érzéketlenségnek. Mindössze a harmadik felvétel végén lehetett kibábi felfedezni. A zsinórpadláson ugyátszik elfelejtettek befűtni, vagy mi, a szabályos esővíz egyszerre keményen kopogott, pattogott, lehült, megfagyott, átváltozott jég szemekké. Hát legközelebb már több elővigyázatosságot várnunk a zsinórpadlást illetőleg és reméljük, hogy jövőre irodalmi izlésünket kielégítik majd odafönt a természet dramaturgiai...

(Ml.)

REKLAM Szövet
DOKU. is rugó!

különlegességeink gyári árnál is olcsóbbak. — Dus választék

Havas és Grünfeld
kosztóruház

Str. Avram I. (Kossuth-utca) 8. szám.
Sas átjáróval szemben.

Casino
TEMESVARISÓP

Külön klasszist képvisel!

A magyar miniszterelnök a külpolitikai helyzetéről és az emigránsok hazaléréséről

— Budapesti tudósítónk távirata —

Gróf Bethlen István magyar miniszterelnök vasárnap tartotta beszámolóját választókerületében, Hódmezővásárhelyen. A miniszterelnököt utjára elkísérte Pesthy Pál igazságügyminiszter, azonkívül számos képviselő és főispán. A miniszterelnök beszéde elé az egész ország nagy várakozással tekintett, mert a parlamenti szünet óta ez volt az első alkalom, hogy a kormányelnök az aktuális problémákról nyilatkozhatott.

Az egységspárt elnökének üdvözlő szavai után Bethlen István emelkedett szólásra és nagy beszédet mondott.

Hosszasan ismertette a külföldi kölcsönakció egyes fázisait, majd áttért

külpolitikai akciójának

ismertetésére.

— Mindenekelőtt — monddta — meg kell nyerni a nagyhatalmak támogatását akciónk részére, ez a sikerült is. További lépés az volt, hogy a kisántant és a közöttünk fennálló függő kérdéseket és ellentéteket valahogyan elimináljuk.

Majd a Népszövetség Magyarországgal szemben való álláspontját ismertette. Válaszolt a 250

millió aranykölcsön feltételeit és azokat a gazdasági intézkedéseket, amelyeket a kormány az ország gazdasági életének normalissá tétele érdekében akar tenni. Megállapítja, hogy a nemzet jegybank érdekében indított akció a nyomdászsztráik ellenére teljes sikerrel járt, majd így folytatja:

— Ma már ott tartunk, hogy a szociális ellentéteket le kell fokozni. A kormány elhatározta, hogy

megszünteti a zalaegerszegi internálótábor és revízió alá veszi a gyorsított eljárás alapján hozott büntető ítéleteket.

— Az emigránsok visszatéréséről szóló intézkedéseinket ferdé megvilágításban állították be. Arról van szó, hogy

olyanok térjenek haza, akik az ellenforradalomtól való félelmükben szöktek meg.

de külföldön ellenünk nem vétek.

Gróf Bethlen István beszédét a házszabályrevízió bejelentésével fejezte be. A miniszterelnököt sokáig ünnepelelték.

Pintér Böske Váradra jön

Egyelőre csak vendégszerepelné — Később...?

A színház körül már napok óta beszélnek arról a hírről, hogy Pintér Böske, a társulat volt dédelgetett primadonnája vendégszereplésre ideérkezik.

replés ügyében igen sürü táviratváltás

A hírt némileg kételkedve fogadtuk, — annál inkább, mert Parlagi direktor, igen diszkréten viselkedett és semmit sem volt hajlandó közölni a váradai publikum egykori kedvencének érkezéséről. Viszont biztos tudomásunk szerint Pintér Böske és Parlagi Lajos igazgató között a vendégszereplés ügyében igen sürü táviratváltás

folyma. Hogy milyen eredménnyel, az majd elvállik.

Különb. Pintér már ma délután meg is érkezett Nagyváradra és régi pintérböskel ragyogó kedvvel sétált végig a korzón. Pintér Böske szerdán és csütörtökön Kolozsváron vendégszerepel és Váradon valószínűen szombaton lép föl a Pompadour-ban. Az sem lehetetlen, hogy ez a vendégszereplés csak előjátéka a végelegets visszatérésnek, amiről gyöngéd vonatkozású híreket kolportál a kis város nagy szája.....

Mindenesetre érdekes, hogy Pintér Böske a Pompadourban lép fel, vagyis éppen abban a darabban, amelynek szereposztása miatt annak idején konfliktusa támadt a színházigazgatóval.

Kétségtelen, hogy a váradai publikum a régi szeretettel fogja fogadni Pintér Böske, Erdély legjobb primadonnáját.

Rotték mai előadása elmarad

Rott és Steinhardt a nagyszemű komikusok az Atlantic mozgóban egész társulatukkal rendkívüli sikerrel vendégszerepeltek. A bemutatóelőadásoknak nagy közönsége volt és zsúfolt házakra számíthattak minden este. Ma aztán az a hír terjedt el, hogy a rendőrség nem engedélyezi a pesti művészek további föllépését.

Az Estilap munkatársa ebben az ügyben kérdést intézett Căta-Aurél prefektushoz, aki a következőket mondotta:

— Az első két estén csak azért jöttak Rotték, mert Marcus... színészeti főfelügyelőtől erre rendkívüli engedélyt kaptak. Amennyiben az igazgatóság ma déli egy óráig felmutatja Marcus István újabb engedélyét, én a magam részéről nem gördítek akadályt az előadások megtartására.

Értesülésünk szerint azonban Marcus István továbbrendkívüli engedélyt nem ad, mert ez nem is áll módjában ezért az Atlantic igazgatósága a kultuszminiszterhez fordult és egyben tájékoztatás céljából közli, hogy a Kis Közmédia ma estére hirdetett előadása rajta kívül álló okból elmarad. Az előadások további folytatásáról az igazgatóság tájékoztatni fogja a közönséget.

Az állatkereskedők váradai csoportja választmányi ülése

Az állatkereskedők nagyváradai és biharmegyei szakcsoportja vasárnap délelőtt 10 órakor a Kereskedelmi Csarnokban nagy érdeklődés mellett tartotta meg választmányi ülést, amelynek tárgysorozatán szerepelt az állatkereskedőket a külföldi piacokról ért óriási veszteségek okainak szakszerű megállapítása és ezzel párhuzamosan a szükséges intézkedések megtétele. A választmányi ülésen Benedek Dávid elnök, Juricskay Barna ügyvezető elnök terjesztette elő a gazdasági krízisnek okait. Ismertette a részletesen kidolgozott és a kiküldött bizottság által elfogadott memorandumnak szövegét, amelyben rámutatnak arra, hogy az állatkereskedők óriási veszteségeinek kizárólagos oka a kiviteli vámilletékeknek túl magas minden szakértés nélküli megállapítása, és kéri a minisztert, hogy a luxus és vágólovak, valamint összes zsir és húsfélék szabad kivitelét is engedélyezze.

Politzer Sándor hangsúlyozza, hogy a hírlapokban és a köznyelvben az állatkereskedőket ért óriási veszteségeinek kizárólagos részletek indokoltan kaptak lábra.

Róth Albert, Fináncz György és Goldfeder választmányi tagok külön is hangsúlyozzák, hogy az állatkereskedelem tönkremenése maga után fogja vonni az állattenyésztésnek teljes lezülését és az államkincstár az országban legalább 50.000 adófizetőjét fogja elveszíteni.

A választmány egyhangúlag fogadta el a memorandumot és annak a kormányhoz való eljuttatását az elnökség által megalkotandó küldöttségre bízta.

Végül a választmány elhatározta, hogy folyó hó 18-án vasárnap délelőtt 10 órakor ismételt ülést tart.

Max Geiger hegedülvész a Palace-kávéházban.

* Igyunk kizárólag Dréher-Haggenmacher sört! Mindenütt kapható már!

Oláry I. cég

Bulv. Reg. Ferdinand No. 7.

Női és férfi nyári szövetek megérkeztek, ezért a raktáron levő összes régi árut minden elfogadható áron kiárulom.

10.000 pár selyem flórköni 130.— Lei helyett csak 85.— Lei.

Jumper-pamut 1. dkg Lei 4

ELSZAKITHATATLAN

Kék munkás, vászon és szövet ruhák „INDUSTRIA”
ruhaüzeme Oradea-Mare Calea Victoriei No. 1.

APROHIRDETESEK

Minden szó 3 lel, vastag betűkkel 6 lel.
— A legkisebb hirdetés ára 30 lel.

LEVELEZÉS

MINDEN hölgy olcsón juthat szép tavaszi ruhakelmékhez ha Kertésznel szerzi be Rimanóczy-utcán Reclam árban.

KÜLFÖLDI speciális himző mindenféle gépi ruhahimzést legszebb kivitelben készít. Strada Vlahuta (Szent János-utca) 29. szám. Ugyanott tanulóleányok felvétetnek. 570

KÉREM azon urat, aki vasárnap a Rimanóczy-fürdő 63. számú kabinjában felejtett világosárga pénztárcáját megtalálta, hogy a tárcát és pénzt megtarthassa, a benne levő iratokat postán is beküldheti a Hegedüs Hirlapirodába. 579

M. S.-C. Régi jó barátomnak, akit egy másik barátom rövidesen „kymei énekes”-nek nevez, van egy igen jó kifejezése: „szízsín ataszthálszín olonto.” Ez azt teszi szóról-szóra, hogy: „önmaguk bűnével lakoltak.” Érthetőbben és szerénytelenség nélkül legyen mondva — elismerésemeltoan szellemes saját interpretáción szerint: a Nemezis homeopatha. (Ezzel egy kicsit aktualizálta is teszem a kifejezést.) Tehát, Madame, vigyázzon és főleg, félre ne értsen!

LAKÁS

10 SZOBÁS főúri lakás Pesten, az ötdik kerületben, gyönyörű kilátással, a város középpontjában, kétszeres mellék-helyiségekkel, telefonnal, esetleg vállalat irodának vagy pensiónak is kiválóan alkalmas, sürgősen átadó. HAUPT közvetítő irodája, Rákóczi-ut 68. Telefon: József 60—50.

ALKALMAZÁS

MEGBIZHATÓ ember raktárnoknak vagy nagyobb részvénytársasághoz iroda szolgálatának ajánlkozik. Címet a Hegedüs Hirlapirodába kér. 377

JÓ pianinót vagy zongorát bérbe keresek. Cím Hegedüs Hirlapirodában. 471

KÖRHÁZI élelmező vezető képesítéssel bíró, nőtlen, volt magyar csendőrmester, román, magyar, német és tót nyelvtudással, élelmező vezetői, felügyelői, pénzeszedői, vagy ehhez hasonló állást keres. Címeket a Hegedüs Hirlapirodába kérek. 562

VARRÓ és tanuló leányok azonnal felvétetnek Sztaroveszky-utca 33. Varróda. 535

BORBÉLYSEGÉD jó munkaerő, azonnaira felvétetik. Esetleg borbélyüzlet bérbeadó. Cím a Hegedüs Hirlapirodában. 554

KOMOL munkaerő vas szakmában, mérlegképes könyvelő, 40 éves, magyar, német, román, utazói, raktárnoki, irodai alkalmazást keres. „Komoly 5000” jelíggel kiadható. 560

NAGYROMÁNIA területén kereskedelmi utazó képviselőket keres. Címet „Megbízható” jelíggel a Hegedüs Hirlapirodába. 578

CSOMAGOLÓT, esetleg raktárnoki teendőkre is, keres a Charles Robin & Co. rt. Gerliczy-utca 14. 573

ROMÁN—MAGYAR gépirót keres a Charles Robin & Co. rt. Gerliczy-utca 14. Személyes bemutatkozás készen írt ajánlattal együtt délután 4—6-ig. Gerliczy-utca 14. 574

KITUNÓEN főzni tudó mindenféle fiatal házaspárhoz jó fizetéssel felvétetik. — Csakis jó bizonyítványokkal rendelkezők jelentkezzenek Gerliczy-utca 4. sz. alatt Wassnál délután 4—6 között. 575

EGY mindenféle leány azonnal felvétetik Beöthy Ödön-utca 42., földszint 3. 571

SZÖLLŐMUNKZHOZ értő ember vállal szőlőt egész nyári munkálatra. Címet a Hegedüs Hirlapirodába kér. 569

ÜGYES megbízható borkereskedő segéd azonnaira alkalmazást talál Deutsch borkereskedésében, Nagypiac-tér 6. 568

A HATÓSÁGI munkaközvetítő hivatal (Str. Alexandru No 3, volt Teleki-utca) közlése szerint foglalkozást kapnak: 4 fodrász helyben, 1 fodrász Moldovába, 1 cipész Iasi-ba, 1 kárpitos Moldovába, 2 kerékgyártó Belényesbe, 3 kovács helyben, 2 bádigos Erdélybe, 3 kávéházi pincér, 6 szakácsné, szobaleány, mindenféle leány, stb. Hivatalos óra felek részére délelőtt 8tól 12 óráig.

ADÁS-VÉTEL

JÓ karban levő balkaros gép eladó. Értekezni: Nemes, Strada Bizericea (Templom-utca) 24.

KÉPESLAP állvány plafonra függeszthető eladó. Cím a Hegedüs Hirlapirodában. 515

FÉNYEZETT diófa garnitúra bőrhuzattal eladó. Megtekinthető Str. Moarei (Malom-utca) 25. Kohn. 567

13000 LEIÉRT szilkskin bunda eladó. Giorogariu püspök (Uri)-utca 4. Szűcs áztet. 525

SÜRGŐSEN eladó nagyon szép itt készült átvett perzsaszőnyeg. Bulevardul Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 30. Szász. 39v

ELADÓK kézimunka stódok, ágyterítő, milliók, futók, abrosz 12 szalvétával, file csipke, betét és motívok, kelim abrosz, színes, kötött és aranyterítők, nagyon szép és izléses, olcsó montirozott és montirozott diványpárnák, batiszt himzett női ingek és nadrágok, selyem rojtos kendő, szelzon takaró, 2 ablakra nordis függöny, fekete kockás taft, perzsaszőnyegek, keleti ebédő, itt készültek, minden nagyságban Bulevardul Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 30, Szász.

60 EZER lei-el és személyes közreműködéssel ipari vagy kereskedelmi vállalatban részt vennék. Ajánlatok „Szorgalom” jelíggel a Hegedüs Hirlapirodába. 537

Izlésesen és olcsón öltözködhettek, ha SZÖVETET és bélésárut

kizárólag SZÉKELY posztóáruházában vásárolunk Str. Avram Jancu (Kossuth-utca) 5. sz.

NAGYON szép hálószoba, 2 rézágy madracokkal, 2 kis szekrény, 2 nagy szekrény tükrökkel, Argaman szőnyeg 4 és fél 3 és fél, 2 moket fotel eladó. Bulevardul Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 30, jobbra. 282

ELADÓ: ebédő, háló és előszoba butor, fehér ágyak, képek és 2 szőnyeg olcsó árban. Vállalunk mindennemű ebédő, háló, konyha, üzlet és irodai berendezési butorok készítését, 1-rendű anyagból és olcsó árban. Uj butorizem Sirul Cerbilor (Szarvas-sor) 4. 21

ELADÓ 12 személyes kávé és mokkás szervíz, zsurasztal, szamová, antik berakások íróasztal és comót. Cím: Bulevardul Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 30. jobbra Szász. 482

PIANINO elsőrangú gyártmány, teljesen jó, eladó. Cím: Bulevardul Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 30. jobbra Szász. 481

BIZOMÁNYBA elfogadok bármilyen fehérneműt, porcellánokat, szőnyegeket és képeket. Bulevardul Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 30, jobbra, Szász. 64

KÜLÖNFÉLEK

FEHÉRNEMŰ aszurozást, zsebkeendő horgolások és aszurozást vállalom. Címet a Hegedüs Hirlapirodába kérek. 513

HOTEL PENSION Kuben Hotel Pension Lido, Abbazia, egyszobos helyen. Tengerre néző szobák, elsőrangú teljes penzióval, mérsékelt árban. Tájékoztatót nyújt a „Füldő-Kalauz” kiadóhivatala, Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 23. délután 2—3-ig. Telefon József 56—21 egész nap.

GÉPAJOUROZÁST olcsón és jól készít Erbsteinné, Strada Cuza Voda (Szacsavay-utca) 28, vagy Sztaroveszky-utca 11, szám. 126

FOGORVOSI Ambulatorium Strada Nicolae Jorga (Zöldfa-utca) 1. Alkalmazottaknak, szegényeknek díjtalan szakorvosi kezelés. Fogtömések, műfogak anyag megtérítésért. 625

Eredeti angol lavaszi
szöveleim megérkeztek
SEIDLER uriszabó
Parcul Eminescu (Ezredévi
Emléktér) 2, Rimanóczy-
szálloda mellett.Magas árban veszek
brillians, arany, ezüst ékszereket és dísz tárgyakat, töredék aranyat, ezüstöt, arany szápadlást, arany és más hamis fogakat Freund Benjámint
ékszereket, Nagyvarad, Bul. Reg. Ferd. (Rákóczi ut) 11, Széchenyi szálló épület. — Ékszer olcsó áron kapható.Halo!
Kovács J.
Órás és ékszerész
Bul. Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 36
Mindennemű órák javítást elvállalja. Munkáért kívánatra házhoz is megyek.KÉT ÚJ OPERETT!
MARICA GRÖFNÖ
CLOCLÓ
Kottája kapható a Hegedüs Hirlapirodában zenemű osztályában

Sonnenfeld Adoll részv. társ.

Uj! Vaskereskedés Uj

Str. Nicolae Jorga (Zöldfa-utca) 10. Spitzer sókereskedővel szemben. — Konyhafelszerelési cikkek, valamint asztalos és más iparosok izgalmasabb bevásárlási forrása. — Kérem meggyőződni szolid áraitól.

Özv. Löwinger Sámuelné

Tebrisz-szőnyeg

gyönyörű mintájú 3x4
nalam bizományban

sürgősen eladó.

STERNBERG

Kishidő. Telefon: 13-45

Legolcsóbb cimtáblák

Földesnél

készülnek

Segura (Kapucinus utca) 19.

Olcsón vásárolható!

Harisnya, keztyű, zokni, zsebkendő, csecsemő cikkek, csipke, szallag, nyakkendő.

Szenszki Miklósnál

Sas-passage (Tarsolya szemben.)
Nagy választék Szolid kiszolgálás

Fest! Tisztit!

Kalinovcsán

Zöldfa-passage
81 sz.

Mos! Vasall

Iszabó van elég

de olcsón és jól kizárólag

David és Kohn

uri szabóknál

Strada Alexandru (Teleki-utca) 4.
ruházkodhatKOTTA
KOTTA
KOTTANagy raktár a Hegedüs Hirlapiroda
zeneműosztályában.

Szóvel Fonal

Gyapjuipar R. T.

Bulev. Reg. Ferdinand 13.

Telefon 16-63. Távirat: FONAL

Gyári árak!

Harisnya Tricódrak